

לַשָּׂאת אֶתְּוּ בָּהֶם נְבוּב לְחַת עֲשֵׂה אֹתוֹ: ס
 וַיַּעַשׂ אֶת הַכִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְאֶת כַּנּוֹ נְחֹשֶׁת בְּמִרְאֵת
 הַצְּבָאוֹת אֲשֶׁר צָבְאוּ פֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד: ס
 וַיַּעַשׂ אֶת־הַחֶצֶר לְפָאֵת וּנְגַב תִּימָנָה קִלְעֵי הַחֶצֶר שֵׁשׁ
 מִשְׁזֹר מֵאָה בָּאֵמָה: עֲמוּדֵיהֶם עֶשְׂרִים וְאֲדָנֵיהֶם
 עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת וְוֵי הָעֲמוּדִים וְחֹשְׁקֵיהֶם כֶּסֶף:
 יא וְלְפָאֵת צָפוֹן מֵאָה בָּאֵמָה עֲמוּדֵיהֶם עֶשְׂרִים
 וְאֲדָנֵיהֶם עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת וְוֵי הָעֲמוּדִים וְחֹשְׁקֵיהֶם
 כֶּסֶף: יב וְלְפָאֵת־יָם קִלְעֵים חֲמִשִּׁים בָּאֵמָה
 עֲמוּדֵיהֶם עֶשְׂרֵה וְאֲדָנֵיהֶם עֶשְׂרֵה וְוֵי הָעֲמוּדִים
 וְחֹשְׁקֵיהֶם כֶּסֶף: יג וְלְפָאֵת קִדְמָה מִזְרָחָה חֲמִשִּׁים
 אֵמָה: יד קִלְעֵים חֲמִשִּׁים עֶשְׂרֵה אֵמָה אֶל־הַכְּתָף

ת"א (יד) קלעים חמש עשרה. עירוצין 3: זכחים נט:

רש"י

לח (ז) נבוב אחת. נבוב הוא חלול וכן (ירמיה נ"ב כ"א) ועביו ארבע אלבעות נבוב: נבוב
 אחת. הלוחות של עזי שטים לכל רוח והחלל באמצע: (ח) במראות הצובאות. צנות יסאל
 היו צידן מראות שרואות צהן כשהן מתקשטות ואף אותן לא עכבו מלהביא לנדבת המשכן והיא
 מואם משה צהן מפני שעשויים ליצר הרע אל"ל הקצ"ה קבל כי אלו חביצין עלי מן הכל שעל ידיהם
 העמידו הנשים לצבות רבות במצרים כשהיו צעליהם יגיעים בעבודת פרח היו הולכות ומוליכות
 להם מאכל ומשמה ומאכילות אותם ונוטלות המראות וכל אחת רואה עצמה עם צעלה צמראת
 ומשדלתו צדברים לומר אני נאה ממך ומתוך כך מציאות לצעליהם לידי תאוה וזקוקות להם

העמק דבר

הניצוצות של אש לארץ. וכל זה לא היה זורק
 למוצב שעשה שלמה שהיה גדול ורחב ידים,
 משא"כ של משה: (ז) ויבא את הבדים וגו'.
 כמבואר צפ' הנווי (כ"ז ז') והוצא את צדיו,
 ונתבאר שם שהיה המצוה במוצב החיטון שהיא
 בצלאל מביא את הבדים בטבעות כמו בארון
 הקודש, וביאר הכחוש שהביא על ללעות המוצב.
 היינו שהבדים ילאו משני צדדי המוצב באופן שהיא

אֶתְּוּ לְצִלְאָה בְּתֵרַע מִשְׁפַּן זְמָנָא: ט וְעֵבֶד יְת דְּרִתָּא לְרוּחַ עִיבֵר דְּרוּמָא סְרְדִי
 דְּדִתָּא דְּבוּיָן שְׁוִיר מָאָה בְּאֵמִין: י עֲמוּדֵיהוֹן עֶסְרִין וְסִמְכֵיהוֹן עֶסְרִין דְּנְחֹשָׁא
 וְוֵי עֲמוּדֵיָא וְכַבּוּשִׁיהוֹן כֶּסֶף: יא וְלְרוּחַ צָפוֹנָא מֵאָה אֵמִין עֲמוּדֵיהוֹן עֶסְרִין
 וְסִמְכֵיהוֹן עֶסְרִין דְּנְחֹשָׁא וְוֵי עֲמוּדֵיָא וְכַבּוּשִׁיהוֹן כֶּסֶף: יב וְלְרוּחַ מְעֵרְבָא סְרְדִין
 חֲמִשִּׁין אֵמִין עֲמוּדֵיהוֹן עֶסְרָא וְסִמְכֵיהוֹן עֶסְרָא וְוֵי עֲמוּדֵיָא וְכַבּוּשִׁיהוֹן כֶּסֶף:
 יג וְלְרוּחַ קְדוּמָא מְדִינְחָא חֲמִשִּׁין אֵמִין: יד סְרְדִין חֲמִשִּׁין עֶסְרֵי אֵמִין לְעֵבֶרָא

רש"י

ומתעברות ויולדות שם שנאמר (שיר ח' ה') תחת התפוח עוררתיך והוא שנאמר במראות הלוצאות.
 ועשה הכיור מהם שהוא לשום שלום בין אים לאשתו להשקות ממים שזמכו למי שקנה לה צעלה
 וסמרה. ומדע לך שהן מראות ממש שהרי נאמר ונחשת התנופה שבעים ככר וגו' ויעש צה וגו'
 וכור וכו' לא הוזכרו שם. למה שלא היה נחשת של כיור מנחשת התנופה כך דרש רבי תנחומא.
 וכן תרגם אונקלוס במחזיק נשיא והוא תרגום של מראות מירואיר"ש בלע"ז (שפיעגעל). וכן מצינו
 בשעיה (ישעיה ג' כ"ג) והגליונים מתרגמינן ומחזינא: אשר צבאו. להביא נדבתן:

העמק דבר

ראוי למשא, וצפ' תרומה נתבאר הענין בטעם:
 (ח) במראות הצבאות אשר צבאו פתח
 אהל מועד. ע' פרש"י ורמב"ן, והרמב"ן הוסיף
 להגיד מדוע בחרו לעשות במראותיהן כיור וכו'
 משום מי סוטה, וצ"ל שכבר נאמרה וידעו פרשת
 טוטה. ועדיין קשה כפל לשון אשר צבאו, ומה
 מקרא חסר הלוצאות פתח אהל מועד, ונראה ע"פ
 מאמרים בצרכות [י"ז א'] הני נשי צבאו זכין
 נאמנוי גברייהו צי מדרשא, וצפ' בלק (כ"ד ו')
 עה"פ נחלים נטיו נתבאר יותר זכות הנשים
 להביא התלמידים ללימודן ע"י שהן מספיקות
 אותם, ועל כן צוות מרים ירד הבאר, שהוא
 מקוה טהרה המביא לידי קדושה, כמו נשים
 שצביאן את אחריהם לידי קדושת תורה ועבודה,
 ומשום זה אמרו צמו"ק דכ"ח דלמה נסמכה
 מיתת מרים לפרה אדומה לומר מה פרה מכפרת
 ק מיתת מרים מכפרת, ופרה אין צה קדושה
 אלא טהרה שצביאה לידי קדושה, כך מרים
 הדיקת ה' דקתה להביא אחריה לתלמוד תורה,
 ולמה את אחרות לידי קה, ועי' ס' ויקרא ז'
 י"ע מש"כ שם, ע"כ בחרו את הכיור וכו' שצביאין
 לדי קדושת עבודה. ועוד יש הוספה בכיור וכו'

שהביאו גם לידי קדושת התורה, שהרי משה
 רבינו שהיה נכנס באהל מועד לא לבש בגדי
 כהונה כידוע בתענית דף י"א, ומ"מ היה מחויב
 צרחינה כמבואר להלן מ' ל"א ורחשו משה ואהרן
 ממנו, וכמש"כ לעיל ל' כ"א שהצא לאהל מועד
 אפי' בלי זורק עבודה טעון קידוש ידים ורגלים
 כדתן בכלים פ"א, ומשה רבינו כשנכנס לאהל
 מועד תדיר הוא רק לתלמוד תורה, שהיה אור
 המנורה מועיל שם כמש"כ לעיל כ"מ, מש"ה
 אותן הנשים שזכו במנורה זו לאתנויי אינשי צי
 מדרשא וכו' לעממן לעשות צמראותיהן כיור וכו',
 ונמצא פירוש במראות הצבאות. הנשים הללו
 שכונו עצמן צמעהסין להקרא צמס הלוצאות,
 ומפרש המקרא את מי הביאו, אשר צבאו
 פתח אהל מועד. התלמידים שצבאו תמיד פתח
 אהל מועד, שהרי היה ישיבה לפני אהל משה עד
 שלא הוקם המשכן שנקרא אהל מועד, או לפני
 המשכן אח"כ, והמה הנשים סייעו שיצבאו ע"פ
 שהכינו כל צרכיהם, מש"ה נקראו הנשים לוצאות:
 (יב) ויבא את יב. ורוחב החצר לא כתיב כאן,
 דזה לא שייך להאומנים אלא להמקימים, ולא מיירי
 אלא בקלעים, אבל צלווי הזהיר את המקימים